

İEİS

İLAÇ ENDÜSTRİSİ
İŞVERENLER SENDİKASI

Türkiye İlaç Pazarı

Ocak-Eylül 2017

İçindekiler

1. Türkiye İlaç Pazarı	2
1.1. Pazara Yeni Giren İlaçlar.....	2
1.2. Pazarın Yapısı.....	3
a. Referans-Eşdeğer İlaçlar	3
b. İthal-İmal İlaçlar	3
c. Biyoteknolojik İlaçlar	3
2. Tıbbi Ürün Pazarı	4
2.1. Pazara Yeni Giren Tıbbi Ürünler.....	5
3. Üretim	5
4. Dış Ticaret.....	5
5. Kamu İlaç Harcamaları.....	6

1. Türkiye İlaç Pazarı

Türkiye ilaç pazarında yılın ilk dokuz ayında hastane ve eczane kanalında değerde 17,9 milyar TL, hacimde ise 1,6 milyar kutu satış gerçekleşti.

Kutu başına düşen ortalama fiyat ise 2017 ilk 9 ayda 11 TL oldu.

Tablo 1-Türkiye İlaç Pazarı

Ocak-Eylül	Toplam Değer (milyar TL)			Toplam Hacim (milyar kutu)			Ortalama Fiyat		
	2016	2017	Değişim	2016	2017	Değişim	2016	2017	Değişim
İlaç Pazarı	15,0	17,9	19,3%	1,60	1,63	2,0%	9,4	11,0	16,9%

Kaynak: IMS, İEİS

1.1. Pazara Yeni Giren İlaçlar

İlaç pazarına yılın ilk 9 ayında toplam 359 adet ilacın girdiğini görüyoruz.

Pazara yeni sunulan ilaçlar içinde adet bazında en fazla paya sahip olan tedavi grubu antibiyotikler olmuştur. 50 tane antibiyotik (%13,9), 38 tane kardiyovasküler ilaç (%10,6), 31 tane onkoloji (%8,6), 26 tane antiromatizmal (%7,2), 23 tane solunum sistemi (%6,4) ve 22 tane sindirim sistemi ilacı (%6,1) pazara girmiştir.

Pazara yeni giren ilaçlardan 67 tanesi kimyasal, 10 tanesi biyoteknolojik olmak üzere toplam 77 adeti referans üründür. Bu 77 referans üründen yalnızca 13 tanesinin eşdeğer rakibi bulunmaktadır ve bu ürünlerin 20 tanesi Türkiye’de üretilmektedir. Bu 77 referans ürünün ortalama fiyatı 32,2 TL’dir.

Pazara yeni giren eşdeğer ilaçlar ise 282 adet olup, bu ilaçların 5 tanesi biyobenzer ilaçtır. 282 adet eşdeğer ilacın ise yalnızca 22 tanesi ithal ürün sınıfındadır. Eşdeğer ilaçların ortalama fiyatı 7,4 TL’dir.

Tablo 2- Pazara Yeni Giren Ürünler

İlaç	359	100%
Referans (64 Eşdeğeri Yok)	77	21%
Eşdeğer	282	79%
İthal	79	22%
İmal	280	78%

Kaynak: IMS, İEİS

1.2. Pazarın Yapısı

a. Referans-Eşdeğer İlaçlar

2017 ilk 9 ayı itibarıyla referans ilaçların satışı değerinde 12,2 milyar TL'ye ulaşmıştır. Hacimde ise 681 milyon kutu satış gerçekleşmiştir.

İlgili dönemde eşdeğer ilaçlar değerinde 5,7 milyar TL'ye, kutu ölçeğinde ise 948,7 milyon hacme ulaşmıştır.

Ortalama fiyat seviyesi incelendiğinde referans ilaçların bir kutu başına düşen fiyatı yaklaşık 17,9 TL iken, eşdeğer ilaçların 6 TL olmuştur.

Tablo 3- Referans-Eşdeğer İlaçlar

	9 Aylık Toplam Değer (milyar TL)			9 Aylık Toplam Hacim (milyon kutu)			Ortalama Fiyat		
	2016	2017	Değişim	2016	2017	Değişim	2016	2017	Değişim
Referans	10,2	12,2	18,9%	677,7	681,0	0,5%	15,1	17,9	18,4%
Eşdeğer	4,8	5,7	19,9%	919,4	948,7	3,2%	5,2	6,0	16,2%

Kaynak: IMS, İEİS

b. İthal-İmal İlaçlar

2017 ilk 9 ayı itibarıyla ithal ilaçlar, değerinde 9,8 milyar TL ve kutuda 329,4 milyon hacim gerçekleştirmiştir. İthal ilaçların ortalama fiyatı yaklaşık 30 TL'dir.

Yurt içinde üretilen ürünler ise 2017 ilk 9 ayında 8 milyar TL ve 1,3 milyar hacim gerçekleştirmiştir. Bu ilaçların kutu başına düşen ortalama fiyatı ise 6,2 TL'dir.

Tablo 4- İthal-İmal İlaçlar

	9 Aylık Toplam Değer (milyar TL)			9 Aylık Toplam Hacim (milyon kutu)			Ortalama Fiyat		
	2016	2017	Değişim	2016	2017	Değişim	2016	2017	Değişim
İthal	8,3	9,8	18,3%	319,4	329,4	3,1%	26,0	29,9	14,7%
İmal	6,7	8,0	20,5%	1277,7	1300,2	1,8%	5,2	6,2	18,4%

Kaynak: IMS, İEİS

c. Biyoteknolojik İlaçlar

Yılın ilk dokuz ayında, on referans, beş biyobenzer olmak üzere toplam on beş adet biyoteknolojik ilaç pazara girmiştir. Böylece, Türkiye ilaç pazarında, tüm formlarıyla birlikte 206 adet referans biyoteknolojik (sadece farklı markalar sayıldığında 94 adet), 43 adet biyobenzer ilaç (farklı marka olarak 17 adet) olmak üzere toplam 249 adet (111 farklı marka) biyoteknolojik ilaç bulunmaktadır.

Biyoteknolojik ilaçlar, 2017 ilk 9 ay itibarıyla değerinde %18,5, hacimde %6,9 oranında büyüme göstermiştir. Biyobenzer ilaçlar ise değerinde ve kutuda genel biyoteknolojik ürün pazarından daha fazla büyüme göstererek pazar paylarını arttırmaktadır.

Tablo 5- Biyoteknolojik İlaçlar

	9 Aylık Toplam Değer (milyon TL)			9 Aylık Toplam Hacim (milyon kutu)			Ortalama Fiyat		
	2016	2017	Değişim	2016	2017	Değişim	2016	2017	Değişim
Biyotek	2.522	2.989	18,5%	19,0	20,3	6,9%	132,6	147,0	10,9%
Referans	2.433	2.863	17,7%	16,5	17,4	5,2%	147,1	164,5	11,9%
Biyobenzer	89,1	126,3	41,8%	2,5	2,9	18,4%	36,0	43,1	19,7%

Kaynak: IMS, İEİS

2. Tıbbi Ürün Pazarı

İlaç şirketlerinin portföylerinde yer alan ve ilaç olmayan tıbbi ürünler, Sağlık Bakanlığı'ndan izinli biyosidal ürünleri, farmasötik formdaki bazı tıbbi cihazları, enteral beslenme ve tıbbi amaçlı gıdaları, kozmetik ve dermokozmetik ürünleri; Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'ndan izinli vitaminleri, gıda takviyelerini ve mamaları içermektedir.

Bu ürünler, 2017'nin ilk 9 ayında %25 büyüme ile değerinde 1,3 milyar TL'ye, kutuda ise %11,9 artış ile 118,8 milyon kutu hacme erişmişlerdir. Bu ürünlerin ortalama fiyatı ise 11 TL'dir.

İlaç dışı tıbbi ürünlerin 118,8 milyon kutuluk hacminin, 78,3 milyonu (%66 pay) enteral beslenme ve tıbbi amaçlı gıda ürünlerine aittir. Sağlık Bakanlığı'ndan ruhsatlı ilaçlar gibi referans fiyat sistemine tabi olan bu ürünlerin ortalama fiyatı 7,1 TL'dir. Dolayısıyla, tıbbi ürünlerin ortalama fiyatının 11 TL olmasında bu ürünler etkilidir.

Gıda takviyelerinin ortalama fiyatı 2017'de 24,4 TL iken, mamaların ortalama fiyatı 16,7 TL'dir.

Tablo 6-Türkiye Tıbbi Ürün Pazarı

	Toplam Değeri (milyon TL)			Toplam Hacim (milyon kutu)			Ortalama Fiyat		
	2016	2017	Değişim	2016	2017	Değişim	2016	2017	Değişim
Ocak-Eylül									
Tıbbi Ürün Pazarı	1.053	1.313	24,7%	106,2	118,8	11,9%	9,9	11,1	11,5%
Gıda Takviyesi	444,7	589,1	32,5%	21,3	24,2	13,6%	20,9	24,4	16,6%
Enteral Beslenme ve Tıbbi Amaçlı Gıda	448,1	554,6	23,8%	68,9	78,3	13,8%	6,5	7,1	8,8%
Mama	79,3	77,7	-2,0%	4,8	4,6	-3,2%	16,5	16,7	1,2%
Diğerleri	80,8	91,3	13,0%	11,3	11,6	3,1%	7,2	7,9	9,5%

Kaynak: IMS, İEİS

2.1. Pazara Yeni Giren Tıbbi Ürünler

Pazara yılın ilk dokuz ayında toplam 282 adet ilaç dışı tıbbi ürün girmiştir. Bu 282 üründen 228 adedi (%80,9) gıda takviyesi, 21 tanesi (%7,4) enteral beslenme ve tıbbi amaçlı gıda ve 21 tanesi (%7,4) mama ürünleridir.

Yeni giren ürünlerden gıda takviyelerinin ortalama fiyatı 30,3 TL, enteral beslenme ve tıbbi amaçlı gıdaların ortalama fiyatı 7,2 TL iken, mamaların ortalama fiyatı 25,2 TL'dir.

Tablo 7- Yeni Giren Tıbbi Ürünler

Ürünler	Adet	Pay
	282	100%
Gıda Takviyesi	228	80,9%
Enteral Beslenme Ve Tıbbi Amaçlı Gıda	21	7,4%
Mama	21	7,4%
Diğerleri	12	4,3%

Kaynak: IMS, İEİS

3. Üretim

Eylül ayı sanayi üretim endeksi verilerine göre yıllık bazda bir önceki yıla göre en yüksek büyüme %6,8 ile ileri teknoloji seviyesindeki ilaç sektöründe görülmektedir. Aynı dönemde toplam sanayi üretimi ve imalat sanayi üretimi %4,7, orta teknoloji kategorisindeki kimya sektörü ise %3,7 artış göstermiştir.

Tablo 8- İlaç Sanayide Üretim

	Eylül 2017	Eylül 2016	Değişim	2017 12 Ay Ortalama	2016 12 Ay Ortalama	Değişim
Toplam Sanayi	137,9	124,9	10,4%	131,5	125,7	4,7%
İmalat	138,5	125,5	10,4%	132,5	126,6	4,7%
Kimya	133,4	122,6	8,9%	129,6	124,9	3,7%
İlaç	155,5	154,1	-0,9%	187,1	175,1	6,8%

Kaynak: TÜİK, İEİS

4. Dış Ticaret

2017 yılının ilk dokuz ayına ilişkin ilaç ihracatı, önceki yılın aynı dönemine göre %12,6 oranında azalış göstermiş ve 577 milyon ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. Türkiye'nin toplam ihracatı ise yılın ilk dokuz ayında %10,5 oranında artış göstermiştir.

Diğer yandan, ilaç ithalatı, 2017 yılının ilk dokuz ayında %1,4 artış göstererek 3.417 milyon ABD Doları olmuş, bu itibarla ihracatın ithalatı karşılama oranı da %14,4 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 9- İlaç Dış Ticareti

(Milyon ABD Doları)	2016	Ocak-Eylül		
		2016	2017	Değişim
Türkiye İhracatı	142.606	104.166	115.132	10,5%
İlaç İhracatı	863	659,6	576,7	-12,6%
İlaç Payı	0,60%	0,63%	0,50%	
Türkiye İthalatı	198.602	146.265	168.961	15,5%
İlaç İthalatı	4.521	3.371	3.417	1,4%
İlaç Payı	2,30%	2,30%	2,02%	
Türkiye Dış Ticaret Hacmi	341.208	250.431	284.093	13,4%
İlaç Dış Ticaret Hacmi	5.384	4.031	3.994	-0,9%
İlaç Payı	1,60%	1,61%	1,41%	
Türkiye Dış Ticaret Açığı	-55.996	-42.099	-53.829	27,9%
İlaç Dış Ticaret Açığı	-3.658	-2.712	-2.841	4,8%
İlaç Payı	6,50%	6,44%	5,28%	
Türkiye İhracat/İthalat	71,80%	71,2%	68,1%	
İlaç İhracat/İthalat	19,10%	16,4%	14,4%	

Kaynak: TÜİK, İEİS

5. Kamu İlaç Harcamaları

2018-2020 seneleri için açıklanan Orta Vadeli Program (OVP) çerçevesinde geçici kamu ilaç bütçeleri açıklanmıştır. Buna göre, 2017 yılı için kamu ilaç harcamasının 25.665 milyon TL olarak gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

Tablo 10- Kamu İlaç Harcamaları

Yıl	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kamu İlaç Harcaması	15.347	15.868	14.484	15.753	17.628	19.137	21.693	25.665	29.179	34.286	38.547

Kaynak: Maliye Bakanlığı, Bütçe Gerekçesi Raporu,